

Ordning, der finder Sted nu, havde han kendt, siden han var ganske ung — jeg ved ikke, om han sagde: siden han var Barn — og han vidste godt, at den ikke er, som den skulde være, men den bliver beregnet paa en saadan Maade, fordi det Beløb, de paagældende faa, i det hele er for lavt, saa at man maa søge at give dem lidt Erstatning med Hensyn til Befordrings-godtgørelsen. Jeg sagde den Gang, at de Folk, som sidde i disse Kommissioner og skulle beregne deres Godtgørelse efter de gældende Regler, ere daarlig tjente med at faa, hvad der med Rette kan tilkomme dem, under saadanne Forhold, at der kan være Tale om Mistænkeliggørelse. Jeg henstiller til den højtærede Minister at tage dette Forhold under Overvejelse, og jeg vil tilføje, at jeg for mit Vedkommende saa helst, at vi fik en Ændring i Forordningen af 1845.

Saa vil jeg gerne, hvad jeg for øvrigt ogsaa gjorde i Fjor ved Finanslovens Behandling her, gøre en Bemærkning angaaende Anlægget af Privatbaner og Statens Tilskud dertil. Jeg skal gøre det ganske kort. Jeg oplyste ved Eksempler i Fjor, at de Bevillinger, der gives til Anlæg af Privatbanerne, Koncessioner, Eneretsbevillinger eller hvad man nu vil kalde dem, ere affattede paa en saadan Maade, at Ministeriet indtil dette Øjeblik, i alt Fald overfor de Anlæg, jeg har haft med at bestille, har fortolket dem saaledes, at Staten ikke vil eller maa eller kan udbetale Pengene til Anlægene, før Koncessionshaverne have haft et Udlæg. Man kan lettest forstaa det, naar man nævner et bestemt Tal, lad os f. Eks sige 100,000 Kr. Naar man overfor Ministeriet for offentlige Arbejder giver tilstrækkelige Beviser for, at man har haft dette Udlæg, kan man faa de 50,000 Kr. refunderet af Statskassen. Jeg sagde i Fjor, og jeg gentager det her i Aar, at jeg forstaaer ikke denne Maade at udbetale dette Tilskud til Privatbaneanlægene paa. Hjemme hos os have Kommunerne, baade Amtskommunerne, Købstadkommunerne og Landsognskommunerne, efter Bevillingshavernes Anmodning indbetalt deres fulde Bidrag straks til dem, idet vi, Koncessionshaverne, vare fuldstændigt paa det rene med, at hvis vi skulde rejse Beløbet, hvad vi selvfølgelig skulde, hvis vi ikke kunde faa det af Kommunerne eller af Staten, i en Bank, vilde Renten — det kende vistnok de fleste af os — blive ikke saa ganske billig. Den er betydelig større end den Rente, Staten giver af sine Laan, og den er vel ogsaa

større end den, Amtskommunerne og Bykommunerne og Sognekommunerne give; og da Kommunerne vare fuldstændig paa det rene med, at det kunde ikke betale sig for dem at lade os rejse Pengene paa Veksler i en Bank, fik vi straks Pengene udbetalte og indsatte dem i Banken. Jeg har forsøgt baade mundtlig og skriftlig at faa denne Sag ordnet. Jeg har her et Uddrag af en Korrespondance, der er ført angaaende dette Jernbaneanlæg mellem Ministeriet for offentlige Arbejder og Bevillingshaverne for Aars—Hvalpsund-Banen. Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at læse noget af den op, men for øvrigt er den til Tjeneste, og jeg mener egentlig, at den er ret belærende. Jeg har ikke talt med de nuværende Ministre om denne Sag — ja, der er maaske en af de nuværende Ministre, jeg har talt med derom — men i øvrigt har jeg talt med de Ministre, der have haft med selve Spørgsmaalet at gøre, og navnlig søgt at forklare dem hele dette Forhold, og jeg har haft den Glæde, at de alle sammen have sagt: Ja, det er selvfølgelig rigtigt, det kan ikke betale sig for Staten at undlade at udbetale, thi det vil blive meget dyrere for Statskassen at lade Bevillingshaverne rejse de Beløb i Banken og senere komme til at betale sin Andel i de betydelige Renter, hvad den selvfølgelig maa. Men Ministeren for offentlige Arbejder, som det jo sorterer under, svarede i Fjor, at Eneretsbevillingens § 14 forbød ham at udbetale. Nu kan det godt være, at Eneretsbevillingens § 14 ikke er saa tilstrækkelig tydelig, at man kan sige, at den giver Ministeren Ret dertil. Men jeg mener, at man godt kan læse § 14, sammenholdt med de øvrige Paragraffer, saaledes, at den egentlig ikke vil være til Hinder for, at Staten, naar den i øvrigt ansaa det for forsvarligt og rigtigt, kunde skaffe de Penge til Veje paa en saadan Maade, at Statskassen spares for den betydelige Udgift, som den forhøjede Rente er. Uagtet jeg i Fjor talte med baade den daværende Finansminister og den daværende Trafikminister, efter at der havde været Forhandling i Salen, og uagtet Bevillingshaverne i den paagældende Bane atter og atter have bedt om at faa Pengene, har det ikke til dette Øjeblik været muligt at faa dem, uden at vi præsterede en bekræftet Afskrift af vor Kassebog for, at de vare udbetalte. Nu ved jeg godt, at den nuværende Minister muligvis vil svare som Ministeren i Fjor, at Eneretsbevillingens § 14 forbyder det, men jeg